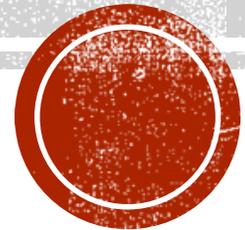

ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ
ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Στ' εξάμηνο

Διδάσκων: Κ. Χρυσόγελος

Η ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ: ΜΙΑ ΔΙΑΡΚΗΣ ΗΘΙΚΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

- 1. Τεχνολογικός ντετερμινισμός (αιτιοκρατία):** Η τεχνολογία αναπτύσσεται εσωτερικά, όχι με βάση την κοινωνική αλλαγή, η ίδια όμως μπορεί να επηρεάσει την κοινωνία και την κοινωνική εξέλιξη. Η κοινωνική πρόοδος επέρχεται αναπόφευκτα από την τεχνολογική εξέλιξη, δίχως η δεύτερη να επικαθορίζεται από την πρώτη, αλλά αντίστροφα.
- 2. Κοινωνικός ντετερμινισμός:** Η κοινωνία θέτει το πλαίσιο μέσα στο οποίο θα κινηθεί η τεχνολογική πρόοδος. Η τεχνολογία αποτελεί έκφραση και ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών. Προωθείται από κοινωνικά αιτήματα και μπορεί να ανασταλεί εφόσον η κοινωνία το αποφασίσει.

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΕΣ ΕΠΟΧΕΣ

ΤΑ “**DIGITAL HUMANITIES**” («ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ»)

- Η ψηφιοποίηση της ζωής
- Εξέλιξη μέσα στον χρόνο: Από την αποθήκευση και την αρχειοθέτηση (δημιουργία αποθετηρίων) σε πιο δυναμικές μεθόδους διαχείρισης της πολιτισμικής κληρονομιάς.
- Εφαρμογές στις «Ανθρωπιστικές σπουδές»: Αποθήκευση, ταξινόμηση, αναπαραγωγή και δυναμική διαχείριση οποιουδήποτε προϊόντος των ανθρωπιστικών σπουδών (κείμενα, έργα Τέχνης, παρτιτούρες κλπ.).
  - Ψηφιοποίηση κειμένου για ασύγχρονη ανάγνωση (δεν χρειάζεται να πάω στη βιβλιοθήκη)
  - Δημιουργία ιστότοπου με αποσπάσματα και δυνατότητες δυναμικών αξιοποιήσεων
  - Ανάγνωση ψηφιοποιημένης παρτιτούρας κατά τη διάρκεια εκτέλεσης μουσικής
  - Ψηφιακή έκδοση κειμένου ή χειρογράφου με δυνατότητες διαχείρισης ή παρέμβασης
  - Ψηφιακή αποκατάσταση και αναπαράσταση περασμένων εποχών

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Πολυτροπικότητα (Multimodality): Η χρήση ποικίλων σημειωτικών συστημάτων στην παρουσίαση ή στη διδασκαλία ενός θέματος ή αντικειμένου (π.χ. συνδυασμός κειμένου, εικόνας και ήχου κ.ά.).

→ Ας σκεφτούμε: Μία θεατρική παράσταση είναι πολυτροπική

Υπερκείμενο (Hypertext): Η μη γραμμική πρόσληψη και κατανάλωση ενός «κειμένου» (= σημειωτικού συστήματος). Στις ιστοσελίδες αυτό αποτυπώνεται με τους υπερσυνδέσμους, τους κόμβους (σχέση εικόνας-κειμένου) και τα υπερμέσα (ήχος, βίντεο, τρισδιάστατες απεικονίσεις κ.ά.). Η **υπερκειμενικότητα** στηρίζεται στην αρχή του συνειρμού, βασικής ιδιότητας της λειτουργίας του ανθρώπινου νου: Διασυνδέουμε τα ερεθίσματα μεταξύ τους και μεταβαίνουμε από το ένα στο άλλο, με τρόπο όχι πάντα συνειδητό. Το κείμενο γίνεται «δίκτυο».

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΤΥΠΗ ΣΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

- **Έντυπη:** Μπορεί να γίνει αποκλειστικά από έναν εκδότη: Μεταγραφή χειρογράφου, διόρθωση κειμένου, κατάρτιση υπομνημάτων και ευρετηρίων, εισαγωγή, ίσως μετάφραση.
- **Ψηφιακή:** Προϋποτίθεται η καλή φιλολογική κατάρτιση, άρα τα βήματα που αναφέρθηκαν από πάνω. Συνεργατική και διεπιστημονική προσέγγιση για τη μετάβαση στο ψηφιακό προϊόν: Προγραμματισμός, ψηφιοποίηση, κατάρτιση τελικού προϊόντος.

